

ЛИМАНСЬКА МІСЬКА РАДА ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
РІШЕННЯ

__20.03.2019__

№ __91__

м. Лиман

Про затвердження звіту про роботу відділу культури і туризму Лиманської міської ради за 2018 рік

Відповідно додатку 5 до Статуту Лиманської об'єднаної територіальної громади затвердженого рішенням міської ради від 23.12.2016 року №7/22-987, керуючись ст. 32,52,54 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", виконавчий комітет міської ради

В И Р І Ш И В:

1. Затвердити звіт про роботу відділу культури і туризму Лиманської міської ради за 2018 рік (додається).
2. Контроль за виконанням покласти на заступника міського голови Гамаюнову Ю.М.

Міський голова

П.Ф.Цимідан

ЗАТВЕРДЖЕНО:
рішення Лиманської міської ради
від 20.03.2019 № 91

***ЗВІТ
ПРО РОБОТУ
ВІДДІЛУ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ
ЛИМАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ
за 2018рік***

м.Лиман-2018

Відділ культури і туризму Лиманської міської ради працює відповідно до Положення про відділ культури і туризму Лиманської міської ради, посадових інструкцій працівників відділу, яких в структурі – 3 посадові особи: начальник відділу та 2 головних спеціаліста.

Діяльність закладів культури Лиманської об'єднаної територіальної громади спрямовано на виконання законодавчих актів, указів та доручень Президента України, постанов Кабінету Міністрів України, розпоряджень обласної військово-цивільної державної адміністрації, рішень Лиманської міської ради, наказів управління культури облдержадміністрації; на подальший розвиток та збереження національної культури, забезпечення конституційних прав людини на задоволення культурних потреб, формування національної свідомості, утвердження духовності

Основні напрямки роботи відділу культури і туризму Лиманської міської ради:

- забезпечення реалізації на території Лиманської ОТГ державної політики в галузі культури і туризму, охорони культурної спадщини, а також мовної політики;
- відродження, збереження та розвиток української та інших національних культур;
- керування закладами культури, які входять до комунальної власності міської ради, координація та перевірка діяльності закладів культури;
- розробка цільових програм, напрямків і прогнозів розвитку мережі закладів культури, комплексного рішення проблем культури в місті і населі;
- розробка та впровадження демократичних форм діяльності в області культури, а також удосконалення господарчого механізму в сфері культури;
- сприяння духовному, естетичному, патріотичному вихованню населення;
- сприяння розвитку самодіяльної народної творчості, вдосконаленню репертуару, підвищенню виконавської майстерності;
- надання методичної та практичної допомоги закладам культури;
- підвищення професійної майстерності працівників закладів культури;
- вивчення та аналіз передового досвіду роботи закладів культури;
- задоволення формування і розвиток соціальних, творчих, інтелектуальних, національно-культурних інтересів населення;
- сприяння роботі клубних установ в умовах ринкової економіки;
- сприяння у розкритті творчого потенціалу, здібностей людини;
- пошук новітніх форм в організації культурного досуга населення, втілення інноваційних ідей в культурно - дозвілєвій діяльності.

Мережа закладів культури Лиманської ОТГ станом на 01.01.2019 р. становить: 20 клубних заклади; 23 бібліотеки; 1 музична школа; 1 народний краєзнавчий музей. Чисельність працюючих в них 130,75 штатних одиниць.

Лиманська ЦБС складається із 23 бібліотек, де працює 38 осіб, бібліотечних працівників – 35. Бібліотечні фонди налічують 309180 примірники. Кількість читачів складає 191150 осіб.

В клубних установах працює 72 осіб. Фахівці, що забезпечують культурно-освітню діяльність по місту – 45, по селу – 19 осіб.

У народному краєзнавчому музеї м.Лиман працює 4 особи: 3 спеціаліста і 1 техпрацівник. Музейні фонди складають 2914 одиниць.

Комунальний початковий спеціалізований мистецький навчальний заклад «Музична школа м.Лиман» налічує 24 працюючих, в т.ч. 20 викладачів. Чисельність

учнів – 195 осіб, з яких 36 дітей пільгової категорії, що не платять за навчання (рішення виконавчого комітету Лиманської міської ради від 19.10.2016р. №348 «Доповнення до рішення виконавчого комітету від 16.12.2015 р. №264 «Про встановлення батьківської плати за навчання у школі мистецтв м.Красний Лиман на 2016 рік»). У липні 2017 року рішенням Лиманської міської ради було придбано в комунальну власність будівлю для музичної школи загальною площею 1126,2 кв.м., яка передана в оперативне управління відділу культури і туризму

Від платних послуг наданих закладами культури надійшло 261,9 тис.грн.

Перелік закладів культури базової мережі місцевого рівня затверджено рішенням сесії Лиманської міської ради 23.12.2016р.

Відділом культури і туризму здійснено наданих законодавством повноважень у сфері культури:

- Кількість отриманих заяв та звернень – 295,
- Кількість прийнятих нормативно-правових актів – 500,
- Кількість отриманих листів- 750.

Відділом культури і туризму постійно координується робота всіх закладів культури з питань якісного обслуговування населення. В зв'язку з цим поквартально проходили засідання ради директорів.

Кожного місяця для працівників закладів культури проходили методичні дні, семінари в Лиманській ЦБС, клубних закладів, а 2 рази на місяць - наради директорів закладів культури міста.

Економічні показники в реалізації роботи відділу культури і туризму

На утримання 45 закладів культури, централізованої бухгалтерії та апарату управління у 2018 році було витрачено - 16 531,279 тис.грн, у т.ч. із загального фонду – 13 481,199 тис. грн., кошти отримані від платних послуг – 81,616 тис. грн., бюджету розвитку громади – 2 760, 393 тис. грн., благодійних внесків – 208, 071 тис. грн.,

	Фінансування та касові видатки, тис. грн
Клуби	6 754,563
Бібліотеки	3 471, 293
Музей	298, 506
Музична школа	2 827, 380
Апарат управління	527,208
Бухгалтерія	868, 608
Інші заходи в галузі культури і мистецтва(свята)	987,626
Будівництво соціально-культурної сфери (ПКД муз школа, реконструкція СБКс.Нове)	796,095
	16 531, 279

Із бюджету розвитку надійшло 2 760, 393 тис.грн. у т. ч.:

Бібліотеки – 138,135 (підписка, проектори тощо);
Клуби – 1 681,595 (капремонт ЦКД с.Рубці, ноутбуки, кондиціонери, багатофункційні пристрої, костюми тощо)
Музей – 10,9 (проектор)
Бухгалтерія – 44,299 (теплочисильник на адмінбудівлю)
Школа мистецтв – 10,9 (проектор)
Апарат управління – 47,9 (комп'ютер, ноутбук, БФП),
Свята – 30,5 (ялинка).

На утримання клубних закладів було витрачено, тис. грн :

Заробітна плата – 3 130, 939

Нарахування на зарплату – 746,833

Використання товарів і послуг – 607,156, в т.ч.

Оплата комунальних та енергоносіїв – 501,361

Дослідження та розробки – 25,996

Всього по клубним закладам поточних видатків – 5 012,285 тис грн.

На утримання бібліотек Лиманської ЦБС витрачено, тис. грн:

Заробітна плата – 2 315,468

Нарахування – 541,679

Використання товарів і послуг – 285,505, в т.ч.

Оплата послуг та енергоносіїв – 186,435

Всього по Лиманській ЦБС поточних видатків – 3 142,651 тис. грн.

На утримання народного краєзнавчого музею м.Лиман витрачено, тис. грн:

Заробітна плата – 171,675

Нарахування – 37,734

використання товарів та послуг – 75, 781, в т.ч.

енергоносії – 55,503

Всього на утримання музею поточних видатків – 285,189 тис. грн..

На утримання музичної школи витрачено, тис. грн:

Заробітна плата – 2 019,742

Нарахування -4 6 0 , 3 7 0

Використання товарів і послуг – 301,417 в т.ч.

Енергоносії – 163,526

Всього по музичній школі (поточні видатки) – 2 781,530 тис. грн

На утримання централізованої бухгалтерії відділу культури і туризму витрачено, тис.грн:

Заробітна плата – 583,646

Нарахування – 129,017

Використання товарів і послуг – 111,556 в т.ч.

Енергоносії – 25,079

Всього по бухгалтерії поточних видатків - 824,309 тис. грн.

На утримання апарату управління витрачено тис. грн:

Заробітна плата – 349,134

Нарахування на зарплату – 76,809

Використання товарів і послуг – 53,314 в т.ч.

Енергоносії – 17,328

Всього по апарату поточних видатків - 479,258 тис.грн

Придбано обладнання і предметів довгострокового користування:

- Ноутбуки з ОС - 7 од.(Зклубні заклади, 3 бібліотеки, 1 апаратуправління)
- Кондиціонери (СБК с.Крива Лука, ЦКД с.Рубці, ЦКД ім.Горького)
- багатофункційні пристрої (СБК с.Крива Лука, апаратуправління),
- принтера (ЦКД ім.Горького, апаратуправління)
- музична апаратура для закладів культури МБК «Зеленоклинський», БД с.Новоселівка,
- тепловічильник (адмінбудівля)
- ялинка 4,5 метра (святкові заходи)
- проектори – 5 шт. (МБК «Зеленоклинський», музична школа, 2 бібліотеки, музей)
- меблі (ЦКД ім.Горького, СБК с.Крива Лука)

Для КПСМНЗ «Музична школи м.Лиман» придбано -

Меблі: для музичної школи – стільці секційні -10,5 тис. грн.,

Музичні інструменти – 26, 4 тис. грн..

Електричні пристрої – 6,3 тис. грн..

Придбано одяг сцени для музичної школи – 7000 грн

У 2018 році було виготовлено 1 проектно-кошторисну документацію з отриманням позитивного експертного звіту на «Реконструкцію нежитлової будівлі, адміністративного корпусу під музичну школу з заходами термомодернізації та благоустроєм прилеглої території, розташованої за адресою: Донецька область, м.Лиман, вул.Деповська, 2в».

Проведено «Капітальний ремонт будівлі центру культури і дозвілля села Рубці відділу культури і туризму Лиманської міської ради з використанням заходів тепло модернізації» - 1 385,1 тис.грн та «Реконструкцію покрівлі сільського будинку культури селища Нове відділу культури і туризму Лиманської міської ради» - 656,4 тис.грн..

СБК с.Нове

ЦКД с.Рубці до ремонту

ЦКД с.Рубці після ремонту

Соціальні гарантії:

Викладачам музичної школи була виплачена матеріальна допомога на оздоровлення та грошова винагорода, згідно ст. 57 ЗУ «Про освіту», виплачувалася 20% доплата до ставки за престижність праці.

Працівникам клубних установ, народного краєзнавчого музею та бібліотекарям Лиманської ЦБС виплачена матеріальна допомога на оздоровлення до тарифної відпустки, на вирішення соціально-побутових проблем у розмірі 50% тарифної ставки та премії за підсумками роботи 2018 року.

Бібліотечні фахівці також отримували 50 % надбавку до ставки за особливі умови праці.

Робота Лиманської Центральної бібліотечної системи

Лиманська ЦБС протягом року працювала на дотримання нормативно-правових документів, що регламентують діяльність бібліотечного закладу: Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» від 01.01.2015р., «Маніфесту української бібліотечної асоціації» від 07.07.2015р., «Стратегія розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року».

Базова мережа Лиманської ЦБС становить 23 бібліотечні заклади:

- центральна міська бібліотека
- центральна дитяча бібліотека

- міські – 8
- сільські – 13

Загальна кількість працівників складає 38 одиниць, кількість бібліотечних працівників – 35.

За зайнятістю: повний робочий день – 20, неповний робочий день – 15 бібліотечних працівників.

За даними Головного управління статистики в Донецькій області кількість населення у 40 населених пунктах Лиманської ОТГ становить:

- всього – 42481
- міські поселення – 31612
- сільська місцевість – 10869

З упровадженням електронної системи моніторингу мережі публічних бібліотек України (ЕСMaP) став можливий аналіз діяльності кожної бібліотеки окремо. Показники роботи свідчать, що бібліотеки з їх фондами, новітніми технологіями у нас затребувані, адже практично кожен мешканець користується нашими послугами. Стаціонарні бібліотеки діють у 18 населених пунктах, до послуг яких звернулося:

- користувачів – 19115
- % охоплення бібліотечним обслуговуванням – 45%
- книговидача – 405213
- відвідування – 138585
- масові заходи – 624
- бібліотечні пункти – 6
- книго ношення – 25
- нестаціонарними формами обслуговано – 1962 користувача
- бібліотечний фонд – 309180 прим. документів

- За 2018 рік згідно наказу Міністерства культури «По здійсненню придбання україномовних книг для поповнення фондів публічних бібліотек» з Центральної міської публічної бібліотеки м. Краматорськ Лиманська ЦБС отримала 762 прим. на суму 72221,91 грн.
- В дар від спонсорів – 152 прим. на суму 13031,25 грн. Від читачів бібліотеки отримали 403 прим. книг на суму 11813,00 грн.
- На передплату періодичних видань з міського бюджету виділено 69490,48 грн. (назв 137).
- З інших джерел надійшло 407 прим. книг на суму 7817,00 грн., як заміна нестачі при інвентаризації.
- З фондів бібліотек Лиманської ЦБС було вилучено 10028 прим. документів на суму 15070,98 грн., 9651 прим. на суму 12393,26 грн. – як зношена література, 377 прим. на суму 2677,72 грн. – як нестача при інвентаризації.

В бібліотеках системи діє 18 клубів за інтересами за віковою статистикою клуби розподілились таким чином: 2 – юнацьких, 7 – дитячих. Кількість осіб, що займаються в клубах становить 371 особи. Програми занять передбачають інноваційні форми бібліотечної роботи.

Матеріально-технічна база бібліотек:

- центральна міська бібліотека, Ямпільська селищна та Криволуцька сільська бібліотеки мають зручний доступ для людей з інвалідністю;
- комп'ютери мають 8 бібліотек (кількість комп'ютерів по системі –24);
- в 2018 році були комп'ютеризовані Зарічненська, Ямпільська селищні бібліотеки-філії та Криволуцька сільська бібліотека-філія;
- копіювально-розмножувальну техніку мають 9 бібліотек, всього оргтехніки по Лиманській ЦБС – 20 одиниць(багатофункціональні пристрої, ксерокси, принтери, сканери);
- придбано 2 мультимедійні проектори (Центральна дитяча бібліотека м і с ь к а філія № 1);
- доступ до мережі Інтернет мають 7 бібліотек, кількість комп'ютерів, що підключені до Інтернету –20;
- кількість комп'ютерів для користувачів –12;
- 6 бібліотек мають зону WI-FI.

Проектна діяльність бібліотек Лиманської ЦБС

Реформи, пов'язані з децентралізацією в Україні, є певним викликом для багатьох закладів культури в Лиманській ОТГ і бібліотечної системи зокрема. Ключовим завданням на новому етапі розвитку стала розробка нових варіантів і моделей бібліотечного обслуговування, котрі задовольнятимуть запити жителів громади незалежно від віку, національності та віросповідання.

Участь у різних професійних і грантових конкурсах стала ключовою у 2018 році для бібліотек Лиманської ЦБС. Працівники бібліотек ініціюють та підтримують заходи у громаді, які дозволяють розкрити потенціал та залучити жителів Лиманської ОТГ до активної співпраці. Адже, у першу чергу, це можливість одержання додаткових фінансових коштів, розширення творчої активності, підвищення професійного рівня. Крім того активізація програмно-проектної діяльності дозволяє сконцентрувати увагу на найбільш насущних проблемах громади та поліпшує партнерські відносини з громадськими організаціями, благодійними фондами.

- Ямпільська та Зарічненська селищні бібліотеки-філії прийняли участь у створенні Банку проектів місцевого розвитку Лиманської ОТГ, підготувавши проектні заявки: «Веселий вулик» (Ямпільська б-ка), «На вістрі часу» (Зарічненська б-ка). Ямпільська бібліотека-філія підготувала і надіслала проектну заявку «Ямпільська слобода», проект Міжнародної організації з міграції «Протидія торгівлі людьми в Україні» за підтримки агентства США з

міжнародного розвитку. Крім того фахівці Зарічненської та Дробишевської

селищних бібліотек-філій тісно співпрацюють з благодійним фондом «Слов'янське серце» – запрошують жителів своїх громад на майстер-класи з різних видів народно-ужиткового мистецтва, розвивають творчий потенціал, відточують майстерність та конкурентну спроможність на ринку праці.

- Центральна міська бібліотека зробила серйозні кроки для підвищення якості надання послуг і формування креативного культурного середовища для всіх мешканців громади, створивши на базі бібліотеки платформу громадських ініціатив «Територія Є», яка пройшла успішну апробацію.
- Протягом 2018 року працівники ЦМБ та ініціативна група «Територія Є» вели активну роботу по залученню коштів до бібліотеки через проектну діяльність:
- липень 2017 – березень 2018 року співпраця з міжнародною організацією з міграцій за фінансової підтримки Уряду Японії у проекті «Підтримка згуртуванню та розвитку громад, що зазнали наслідків конфлікту на Донбасі». За цей час було проведено ряд успішних заходів по згуртуванню громади, таких як Свято мильних бульбашок, екологічні толоки, родинний театр «Сімейка», тощо і придбано для бібліотеки вокальні мікрофони, акустичну систему, генератор мильних бульбашок, відеокамеру, уніфіковані набори для майстер-класів, арт-паті та психологічних занять, крісла-груші, розкладні стільці і столи для заходів під відкритим небом. Центральна міська бібліотека тепер справжній майданчик для спілкування, діалогу і співпраці.
- В липні 2018 року стартував новий проект ініціативної групи «Територія Є» проект міжнародної організації з міграцій за фінансової підтримки Уряду Японії «Сприяння сталому розвитку та згуртуванню громад, що зазнали наслідків конфлікту на Донбасі», який закінчиться у березні 2019 року, проводяться заходи, фестивалі, виставки, які сприяють згуртуванню громади;
- У грудні 2018 фахівці ЦМБ написали, у партнерстві з громадською організацією «Крила», проектну заявку і пройшли до другого туру у проекті USAID «Пульс» бібліотека +ГО, отримали лист-підтвердження про участь у другому турі.

Пріоритетні напрямки в роботі:

Головним напрямком в роботі бібліотек Лиманської ЦБС стало поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді. Метою національно-патріотичного виховання в бібліотеках сьогодні є становлення громадянина – патріота України, готового самовіддано розбудувувати її як суверенну, незалежну, правову державу, забезпечувати її національну безпеку, знати свої права і обов'язки, сприяти єднанню українського народу, громадянського миру і злагоди в суспільстві. В межах програми **«Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді Лиманської ОТГ на 2017 – 2020 роки»** у центральній бібліотеці проведений круглий стіл, де звітували про проведenu роботу бібліотеки Лиманської централізованої системи (міська бібліотека-філія № 1, Зарічненська, міська бібліотека-філія № 7, Колодязянська, Шандриголівська бібліотеки). За круглим столом обговорювали питання національно-патріотичного виховання дітей та молоді з начальником відділу з питань внутрішньої політики, головним спеціалістом відділу національно-патріотичного виховання молоді та спорту управління освіти, представниками влади та ЗМІ. Національно-патріотичні заходи стали більш

затребуваними та більш цікавими для дітей та молоді. Форми масових заходів дуже різноманітні. Серед них такі, як година соборності, єдності, мужності, патріотичні

бесіди, зустрічі, подорож в історію та інші. До Дня незалежності проведено літературно-музичну композицію «Ми українці – і серцем і душею» (Дробишевська), урок державності «Україна – це держава, а українці – це народ» (Ямпільська). Значимість бібліотек залежить від того, що вони можуть запропонувати своїм читачам. Особливо актуальною є організація та поширення інформації про героїчні вчинки українських військовослужбовців, волонтерів та інших громадян, які зробили значимий внесок у зміцнення обороноздатності України. До дня Захисника України проведені зустрічі з воїнами-захисниками «Молоде покоління – майбутнє України, запорука її незалежності» (Шандриголівська), «Тепло долонь і серця – захисникам України» (Дробишевська), Події останнього часу спонукали до оновлення інформаційних стендів, книжкових виставок. В роботі з читачами важливим є повсякденне виховання поваги до Конституції України, законодавства, державних символів. Робота спрямована на виховання в дітей та молоді національної самосвідомості, осмислення моральних цінностей, історії, систему вчинків, які мотивуються вірою, волею, усвідомленням відповідальності.

За активну участь та вагомий внесок і сумлінну працю з підготовки та проведення заходів з національно-патріотичного виховання дітей та молоді була нагороджена центральна дитяча бібліотека ім. Т.Г. Шевченка, подяку та теплі слова вдячності за роботу вручила колективу заступник директора Донецького обласного еколого-натуралістичного центру Лещенко І.А.

В рамках заходів **Програми правової освіти населення** в бібліотеках системи пройшли заходи правової тематики «Реалізація права на освіту в Україні», місячники правових знань, заходи до Всеукраїнського тижня права та заходи з реалізації правопросвітницького проекту Міністерства юстиції України «Я маю право!». В бібліотеках системи проведено цикл заходів, спрямованих на формування здорового способу життя підростаючого покоління. В рамках дня відмови від куріння (16 листопада) в бібліотеках проведені інформаційні заходи під назвою «Відмовся від куріння раз і назавжди» про шкodu нікотину і способи відлучення від куріння. До уваги учнів середнього та старшого шкільного віку представлені статистичні дані всесвітньої організації здоров'я. Мета заходів: сприяти зниженню поширеності тютюнової залежності, інформування читачів про згубний вплив на здоров'я людини.

До міжнародного дня боротьби зі СНІДом в бібліотеках системи оформлені тематичні полиці, виставки «Правильний вибір...» (Ярівська), «Убережи себе від ВІЛ і СНІДу» (Ставчанська), «СНІД – загроза людству» (Колодязянська); проведені інформаційні заходи та акції «Наркотики, пияцтво, куріння» (ЦМБ), «Пов'яжи рожеву стрічку» (міська філія № 1), інформаційний лекторій «Знати, щоб жити» (Ямпільська), «СНІД – загроза людству» (Рубцівська). На заходах присутні познайомились з причинами та наслідками «чуми ХХ століття» та зі способами запобігання інфекцій, переглянули відеофільми, переглянули літературу тематичних полиць та отримали брошури про ВІЛ.

Для учнів гімназії центральна дитяча бібліотека ім. Т.Г. Шевченка провела SOS – інформацію «СНІД – лабіринт страху!». На заході учні дізналися відповіді на такі запитання: «Що таке вірус?», «Як діє імунна система», «Як передається ВІЛ?», «Чому люди не захищають себе від СНІДУ?», «Як виявити ВІЛ?», «Як допомогти хворим людям?». У вправі «Навчаючись учи», присутні зібрали пазли з текстом потемам:

історія виникнення ВІЛ/СНІД, шляхи зараження, як ВІЛ не передається. Вправи «Розбір ситуації», «Міф чи реальність», «Малюй і пиши» виявили у дітей порозуміння, знання теми. Під час тренінгового заняття присутні, виконавши вправи «Портрет у промінці сонця», «Домовленість про правила», «Очікування учасників», поділились своїми враженнями та пізнанням себе, затвердили знання про здоровий спосіб життя.

Культурно-просвітницькі заходи, що проходять щоквартально в межах юнацького клубу «Закони нашого життя» (міська бібліотека-філія № 1) дозволяють молоді добре орієнтуватися у масовій інформації, відібрати корисне для свого громадянського росту, для користувачів бібліотеки відкритий доступ до мережі Інтернет, а також є можливість використання бібліотечної WI-FI зони. У центральній міській бібліотеці створено Клуб ділових людей «Пульс». На заходи запрошуються юристи міського відділу освіти, волонтери, журналісти, представники Лиманського міського відділу філії Державної установи «Центру пробації» в Донецькій області, психологи, інспектора відділу та представники Жданівського міського відділу державної реєстрації актів цивільного стану ГТУЮ. Форми засідань різноманітні, це: зустрічі за круглим столом із спеціалістами, правознавчі уроки, тренінги, анкетування, пізнавальні та правові години, вікторини, інтелектуальні ігри таконкурси.

Державна соціальна програма «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини». Бібліотеки системи тісно співпрацюють з місцевою владою, громадськими організаціями для створення сприятливих умов для життя та розвитку дитини, надають можливості для інтелектуальної та творчої реалізації і самоосвіти, духовного та фізичного розвитку. В мікрорайоні «Східний» міська бібліотека-філія № 7 у творчому тандемі з організацією товариства Червоного Хреста України та при активній підтримці молодіжної організації «Альтанка» провела свято дитинства «Нам є що разом відчувати та святкувати. Підбадьорювали малечу великі ляльки, яких вилили волонтери. Цікаво пройшли майстер-класи з виготовлення дрібних паперових виробів, мистецтво арт - грим, конкурс «Будівництво міста Щастя» (фортеці, скульптурки з мокрого піску), виставка малюнків. Проведена благодійна акція. До дня захисту дітей проведені яскраві та цікаві заходи у Дробишевській, Ямпільській, Заріченській, Колодязянській, Рубцівській бібліотеках. В рамках проекту Міжнародної організації з Міграції (МОМ) за фінансової підтримки Уряду Японії «Сприяння сталому розвитку та згуртуванню громад, що зазнали наслідків конфлікту на Донбасі» в центральній міській бібліотеці та в центральній дитячій бібліотеці ім. Т.Г.Шевченка здійснюється реалізація психосоціального компоненту проекту, розбудова кваліфікаційної спроможності місцевих психологів. Для ведення психологічної діяльності, проведення тренінгів придбані уніфіковані набори матеріалів.

Центральна міська бібліотека разом з ініціативною групою «Територія Є» провели культурно-масові заходи, що заплановані до реалізації проекту: родинне свято «В родині зайвих не буває», ярмарок-фест «Кураж – базар» (до дня міста), майстер-класи, квести, ігрові програми, свято мильних бульбашок, арт-паті, конкурс фото, тощо.

Робота з користувачами бібліотек ведеться за різними напрямками і спрямовується на розвиток особистості читача, його морального становлення і набуття знань. Один з основних напрямків роботи – це масові заходи. Форми масових заходів дуже різноманітні. Читачі бібліотеки із задоволенням відвідують зустрічі з цікавими людьми

– письменниками, спортсменами, керівниками місцевих організацій та іншими видатними людьми міста.

На родинні посиденьки до ЦМБ завітали багатодітні сім'ї – мами та бабусі з дітьми, представники ромської національності та інших національних меншин. Для дітей була представлена ігрова програма: загадки, розвивальні ігри, конкурси, ігри з м'ячами. Присутні з задоволенням переглядали мультфільми та відеоролики про сімейні відносини, прослухали місцевих письменників та їх дитячу творчість. Діти грали, малювали на мольбертах та на широкому ватмані те що уявляли. Дорослі згадали ігри з дитинства і разом зі своїми дітьми пограли в них. Закінчилося свято солодощами від місцевих підприємців.

Ініціативна група центральної міської бібліотеки «Територія «Є» провела свято мильних бульбашок. Свято для дітей пройшло в парку імені Кизима. Цього дня було багато конкурсів, танців, сміху, пісень та мильних бульбашок. Дітей розважали: театр «Сімейка», творчі колективи міських клубних закладів, громадські організації та волонтери. Свято видалось дуже веселим та яскравим.

В межах заходів щодо виконання **Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю** бібліотеки постійно проводять різноманітні заходи, які спрямовані на розвиток дитини, її талантів, розумових і фізичних здібностей. В рамках реалізації проектів проведені майстер-класи, арт-паті, акції, святкові вистави, ігрові та розважальні програми для вихованців центру комплексної реабілітації дітей з інвалідністю. Про інклюзивне обслуговування «Бібліотека як осередок гуманістичного виховання та розвитку дитини» звітувала центральна дитяча бібліотека ім. Т.Г.Шевченка на обласному проблемно-цільовому семінарі для бібліотекарів дитячих бібліотек «Дитячі бібліотеки Донеччини: різноманітність форм діяльності та єдність цілей».

Для мешканців будинку-інтернату для громадян похилого віку та інвалідів та для мешканців Рубцівського стаціонарного відділення постійного проживання людей похилого віку бібліотеки проводять свята поваги, благодійні творчі десанти «Бібліотека без стін», трудові десанти «Волонтер +» та благодійні творчі акції «З вірою в серці» в рамках напрямку Лиманщина інклюзивна, де діє біржаволонтерства

«Геть самотність!»

В рамках школи комп'ютерної грамотності «Lik@bez для початківців» проводяться індивідуальні заняття для людей з інвалідністю в будинку-інтернаті для громадян похилого віку та інвалідів та індивідуальні навчання у Інтернет - центрі для інших маломобільних груп.

Народний краєзнавчий музей м.Лиман

Робота музею була спрямована на реалізацію своєї базової функції (збирання, збереження, вивчення, виставлення), поєднання живої культури і сьогодення з культурною спадщиною. Робота велась до знаменних дат вітчизняного та місцевого рівня і характеризувалась різноманітністю форм музейної справи, впровадженням сучасних методів роботи з метою створення відкритого культурного простору. Вона була орієнтована на різні категорії населення ОТГ, включаючи села і селища.

Пріоритетним напрямком було національно-патріотичне виховання школярів та молоді.

До роботи були долучені активісти та громадськість: в кожному залі музею діяли ініціативні групи, загальною кількістю 22 чол. До пошукової і дослідницької роботи були долучені краєзнавці В.Кислов, М.І. Пасічник, В.К. Мороз, Ю.Г. Щербак. На протязі року публікувалися матеріали на сторінках місцевої газети «Зоря», спеціальних альманахах та видавалися окремі публікації і книги.

Одна з важливих функцій музею - організація *виставок*. Поряд с традиційними художніми, декоративно-ужитковими, наприклад «Чарівні вироби жіночих рук» (до 8 Березня), «Світ дитячих талантів» (до Дня захисту дітей), «Біблейські сюжети у творчості лиманців» (до Великодня), «Творчість залізничників» (до професійного свята), «Зимові фантазії», що відкривали нові імена, діяли пересувні виставки. Серед таких, насамперед, національно-патріотичного змісту - «Молюсь за тебе, Україно» - плакати Л. Огнівої про борців Донеччини за свободу, незалежність, національну культуру, а також творчі - «Пухнасте мистецтво» з обласного художнього у з е ю , «Барвіста вишивка» (м. Слов'янськ). На базі багатьох виставок проводились майстер-класи з різних видів декоративно-ужиткового мистецтва.

Інформаційно-історичну функцію виконували створені, або поновлені, в музеї *експозиції*, здебільшого, до значних дат і історичних подій: «Афганська війна у судьбах лиманців», «Українські підкорювачі космосу», «Спортивні досягнення», «Лиманці свідчать про голодомор 1932-1933 рр.», а також нові експозиції - «Крутимужність і біль України», «Втрачене життя» (до Дня пам'яті жертв політичних репресій), «Європа у моєму серці», «Лиманщина за роки незалежності», «Українська революція 17-21 рр. на Лиманщині».

Найбільшим попитом серед різноманітних верств населення користувались *екскурсії*: *оглядові* (по всіх залах музею); *цільові* (для окремих груп працюючих і учнів); *тематичні* (до знаменних і історичних дат), такі як «Зимові свята на Україні: минуле і сьогодення», «Визволення Краснолиманщини від фашистських загарбників», «Літературна Лиманщина», «Космічна епопея зоряного сина Лиманщини», «Залізниця-серце мого краю», «Лиман від давнини до сьогодення» та ін.. Все популярнішими стають серед дітей і школярів екскурсія-гра, відео подорожі, або ігрові елементи, що доповнюють екскурсії: «Знайди місце експонату», «Намалюй музейний предмет, що тобі сподобався», «Музейний лабіринт» тощо.

Різнманітні масові заходи проводились з використанням сучасних технічних засобів і були підпорядковані знаменним датам і визначним історичним подіям. Це, насамперед, тематичні та інформаційно-патріотичні програми: «Соборна Україна: від ідеї - до життя», «Національна гвардія України: кроки історії», «Подвиги, що живуть вічно» (з історії Другої Світової війни), «Конституція - оберіг державності», «Подорож козацькими шляхами», «Чисті душі, що злетіли в небо» (до Дня Гідності), «Визволення Лиманщини від сепаратистських формувань», на яких демонстрація відео-сюжетів перемежовувалась з розповіддю безпосередніх учасників тих подій. Традиційно, за участю музею біля пам'ятного знаку жертвам голодомору проводиться акція і

тематична програма «Свічка плаче у скорботі». Масові заходи відбулись напередодні професійного свята залізничників за участю прославлених трударівгалузі.

Використовуючи відповідні матеріали основного фонду музею, з успіхом пройшли спеціально створені *відео програми* «Зоряні стежки космонавта-земляка Кизима Л.Д.», «Лиманці в полум'ї Др.Св. війни». Чимало лиманців беруть участь в Вахті пам'яті земляків, що загинули, визволяючи рідну землю від фашистських загарбників, яка проходить в музеї, або біля меморіалу «Батьківщина-Мати».

Систематично проводились презентації виставок. Таким чином, щорічно шириться коло творчих людей, яких об'єднує музей. Вони долучаються до робіт, пов'язаних з художнім оформлення експозицій, виставок, інсталяцій.

Тісна співпраця з літоб'єнанням «Промінь», міськими бібліотеками, музичною школою сприяла проведенню цікавих заходів патріотичної спрямованості: літературно-музична мозаїка «І той лише пошани достане, хто мову цінує свою», літературний урок «Вони боролись за національну гідність, рідну мову на Донеччині», літературні читання біля меморіалу визволителям рідної землі від фашистських загарбників «Пам'ять серця» і покладання квітів.

Музей традиційно бере участь у святкових заходах до Дня міста: організовує виставку картин художників і фото у центрі міста; на різних майданчиках (наприклад - учбових закладах), проводили зустрічі з прославленими земляками, а також майстер-класи з різних видів мистецтва.

На протязі року проводилась *дослідницька робота* по таких темах: «Хвиля української революції 1917-1921рр. на Лиманщині», «Видатні українські літератори в історії Лиманщини», «Літоб'єднання «Промінь» в обличчях», «Життєвий шлях земляків-воїнів АТО».

Покращилась матеріально-технічна база: виставочний зал обладнаний новими світильниками, сучасним кріпленням для картин, новим проектором та екраном на тринозі. Розпочалось переобладнання зали природи: придбана натяжна стеля.

Охорона культурної спадщини

Станом на кінець 2018 року на території Лиманської ОТГ на обліку знаходиться 311 пам'ятки археології, з яких 34 на території Дробішевського старостинського округу, 19 на території Зарічненського старостинського округу, 4 на території Коровоярського старостинського округу, 43 на території м.Лиман, 19 на території Криволуцького старостинського округу, 13 на території Новоселівського старостинського округу, 37 на території Рідкодубівського старостинського округу, 39 на території Рубцівського старостинського округу, 25 на території Ярівського старостинського округу, 57 на території Тернівського старостинського округу, 8 на території Шандриголівського старостинського округу, 21 на території Ямпільського старостинського округу, 53 пам'ятники історії та культури, із них 1 монументального мистецтва.

Протягом року проводилися заходи щодо охорони об'єктів культурної спадщини у 2018 році, а саме:

1. Проведення інвентаризації та паспортизації пам'яток археологічної спадщини на території Лиманської ОТГ.
2. Послуги зі складання науково-дослідної документації щодо взяття надержавний облік археологічних об'єктів культурної спадщини.

3. Проведення заходів по вшануванню загиблих героїв АТО

А також укладання охоронних договорів (зобов'язань) на об'єкти культурної спадщини щодо режиму їх використання та охоронних зон, проведення інвентаризації земель історико-культурного призначення, проведення робіт з технічного обстеження стану курганів, визначення меж території та їх охоронних зон.

З метою забезпечення збереження існуючих пам'яток культурної спадщини у поточному році відділом культури і туризму міської ради проводилась робота зК П «Лиманський «Зеленбуд» щодо укладання охоронних договорів .

На теперішній час у відділі культури в наявності знаходиться 52 охоронних договори на пам'ятники історії та культури, 40 договорів на пам'ятки (об'єкт) археологічної спадщини (кургани). Виготовлено 44 паспорти на пам'ятники археології та 84 облікових картки. Також проведена інвентаризація на 40 пам'ятках археології.

Протягом року проводилось обстеження 52 пам'ятників історії та культури. В результаті огляду пам'яток міською комісією було встановлено, що більше 48 пам'ятників знаходяться у задовільному стані.

Також протягом звітнього року проведено благоустрій та поточні ремонти 48 пам'ятників, присвячених подіям Другої Світової війни, які розташовані на території Лиманської ОТГ. З міського бюджету на проведення поточних ремонтів пам'ятників, присвячених подіям Другої Світової війни, було виділено 278,8 тис.грн.

КПСМНЗ «Музична школа м. Лиман»

В школі працює 20 викладачів: 19 штатних працівників та 1 сумісник.

Обслуговуючий персонал: завідувач господарством (він же за суміщенням секретар на 0,5 ставки), техпрацівники (2), настроювач музичних інструментів, робітник з комплексного обслуговування приміщень.

Контингент учнів у 2018 році – 195 учнів.

Існують такі відділи:

№	відділи	учні	викладачі
1	Фортепіанний	104	10
2	Народний	42	5
3	Оркестровий	20	2
4	теоретичний клас	195	1
5	клас сольного співу	29	2

У липні 2017 року міська рада придбала для музичної школи будівлю загальною площею 1126,2 кв.м., яка є на балансі відділу культури.

Кількість учбових класів – 18, концертний зал - 1 .

Філії:

ЗОШ № 3 – клас фортепіано; міська дитяча бібліотека – клас фортепіано та сольного співу.

Працюють творчі колективи учнів та викладачів: хор (молодша та старша групи), вокальний ансамбль, ансамбль скрипалів, ансамбль народних інструментів (учнівський склад), ансамбль народних інструментів «ФАіТОН» (викладачі).

Українською мовою ведеться ділова документація, проводяться лекції-концерти. **На протязі 2018 року** учнями і викладачами школи було проведено 45 концертів, лекцій-концертів для вихованців дитячих садків, учнів молодших класів загальноосвітніх шкіл.

Основні досягнення за 2018 рік:

- оновлення матеріально-технічної бази школи (придбали музичні інструменти, меблі, проектор; холодильник, мікрохвильову піч, двідробини)
- успішно пройшли атестацію в обласному управлінні культури два викладача, яким було присвоєно кваліфікаційну категорію «Спеціаліст вищої категорії» та звання «Старший викладач»;
- успішна участь учнів в обласних, регіональних, всеукраїнських та міжнародних конкурсах, фестивалях-конкурсах:

Січень – Всеукраїнський фестиваль мистецтв «Зоряна брама» (м. Київ)

Лауреат I ст. – анс. нар. інструм. «ФАіТОН» учнів (кер. Мохнатова І.Г.)

- Єнікеєв Данило (4 кл. ф-но, викл. Чакова М.А.)
- Піхтерьов Андрій (5 кл. гітара, викл. Анісімов Є.Є.)
- викладач кл. гітари Анісімов Є.Є.

Лауреат II ст. – Тернова Ксенія (4 кл. ф-но, викл. Галушко Г.А.)

Лауреат III ст. – Перекрестов Федір (1 кл. баяна, викл. Мохнатова І. Г.)

- Двуречанська Поліна (1 кл. ф-но, викл. Чакова М.А.)
- Голубоцька Вікторія (4 кл. скрипки, викл. Пономарьова Н.В.)
- Куліков Ілля (4 кл. акордеона, викл. Мохнатова І.Г.)

Відкритий регіональний конкурс з сольфеджіо «Мистецький арсенал» (м. Слов'янськ)

Лауреат III ст. – Жученко Олександра (3 кл. ф-но, викл. Зінов'єва Л. М.)

Березень - Міжнародний фестиваль-конкурс мистецтв «Зоряне сяйво», (м. Дніпро)

Лауреат II ст. – Тернова Ксенія (4 кл. ф-но, викл. Галушко Г. А.)

Обласний конкурс юних піаністів «Крок до Олімпу» (м. Костянтинівка)

Учасники:

- Тернова Ксенія (4 кл. ф-но, викл. Галушко Г.А.)
- Єнікеєв Данило (4 кл. ф-но, викл. Чакова М. А.)

Обласний конкурс юних піаністів «Бахмутська весна» (м. Бахмут)

Лауреат II ст.– Тернова Ксенія (4 кл. ф-но, викл. Галушко Г.А.)

Лауреат III ст.– Єнікеєв Данило (4 кл. ф-но, викл. Чакова М.А.)

Дипломант– Титов Максим (8 кл. ф-но, викл. Мазанік Т. Ю.)

Обласний конкурс юних вокалістів «Бахмутська весна» (м. Бахмут)

Лауреат I ст.– Тиха Дарина (6 кл., викл. Бахіна Н. В.)

Лауреат II ст.– Скиба Єлизавета (6 кл., викл. Бахіна Н. В.)

Лауреат III ст.– Погребняк Олена (3 кл., викл. Бахіна Н. В.)

Обласний конкурс виконавців на народних інструментах «Бахмутська весна» (м. Бахмут)

Лауреат III ст.– Грипась Софія (6 кл. гітари, викл. Лучанінова Г. М.)

Обласний конкурс юних скрипалів «Бахмутська весна» (м. Бахмут)

Дипломант– Голубоцька Вікторія (4 кл. скрипки, викл. Пономарьова Н. В.)

Всеукраїнський фестиваль мистецтв «Зоряна брама» (м. Київ)

Лауреат I ст.:

- Шлапакова Катерина (3 кл. ф-но, викл. Янова І.І.)

- Погребняк Олена (3 кл. сольного співу, викл. Бахіна Н.В.)

Лауреат II ст.:

- Федоренко Дарина (2 кл. сольного співу, викл. Бахіна Н.В.)

- Литвинова Наталія (5 кл. сольного співу, викл. Бахіна Н.В.)

Лауреат III ст.:

- Голубоцька Вікторія (1 кл. сольного співу, викл. Корчака Е.В.)

- Тиха Дарина (6 кл. сольного співу, викл. Бахіна Н.В.)

**Міжнародний фестиваль-конкурс музичного мистецтва
«Київський колорит» (м. Київ)**

Лауреат III ст.:

- Тернова Ксенія (4 кл. ф-но, викл. Галушко Г.А.)

Квітень - регіональний фестиваль ансамблевої музики

«Насмузика

з'єднала» (м.Слов'янськ)

Лауреати II ст.:

- фортепіанний ансамбль викладачів: Андаран Н. В. і Шкуратова А.В.

- ансамбль нар. інструм. учнів «ФАіТОН»(кер. Мохнатова І.Г.)

- ансамбль народних інструм. викладачів (кер. Мохнатова І.Г.)

Лауреати III ст.:

- вокальний ансамбль «Веселка» (кер. Бахіна Н. В., концертмейстер Андаран Н.Б.)

Огляд-конкурс «Весняна рапсодія» (м. Торецьк).

Лауреат III ст.:

- Єнікеєв Данило (4 кл. ф-но, викл. Чакова М.А.)

Дипломант:

- Тернова Ксенія (4 кл. ф-но, викл. Галушко Г. А.)

Всеукраїнська музична олімпіада «Голос Країни» (м. Київ)

Дипломант:

- Тернова Ксенія (4 кл. ф-но, викл. Галушко Г. А.)

**Міжнародний телевізійний фестиваль-конкурс «Зоряний Олімп»
(м. Полтава)**

Лауреат II ст. :

- Тернова Ксенія (4 кл. ф-но, викл. Галушко Г.А.)

**Травень – Міжнародний інтернет-конкурс «Вацлавські скарби»
(м. Краків)**

Лауреат II ст.:

- Шлапакова Катерина (3 кл. ф-но, викл. Янова І.І.)

Всеукраїнський фестиваль мистецтв «Зоряна брама» (м. Київ)

Лауреати I ст.:

- ансамбль нар. інструм. учнів «ФАіТОН» (кер. Мохнатова І.Г.)
- Перекрестов Федір (1 кл. баяна, викл. Мохнатова І.Г.)

Лауреати II ст.:

- Божко Ганна (1 кл. ф-но, викл. Шкуратова А.В.)
- Макаров Олександр (1 кл. сольного співу, викл. Корчака Е.В.)
- Галяпа Марія (2 кл. ф-но, викл. Зінов'єва Л.М.)

Лауреати III ст.:

- Цебрєнко Андрій (0 кл. гітари, викл. Мохнатова І.Г.)
- Максименко Альона (1 кл. сольного співу, викл. Корчака Е.)
- Ганжела Євген (2 кл. ф-но, викл. Шкуратова А.В.)

Інтернет-фестиваль дитячої творчості «Сонячне коло» (м. Харків)

Нагороджені дипломами і прийняли участь у гала-концерті:

- Голубоцька Вікторія (4 кл. скрипки, викл. Пономарьова Н.В.)
- Жученко Олександра (4 кл. ф-но, викл. Чакова М.А.)

**Листопад – Всеукраїнський спеціалізований фестиваль-конкурс «Українське
намисто» (м. Краматорськ)**

Лауреати I ст. :

- викладач класу вокально-хорового співу Корчака Е.В.
- Погребняк Олена (4 кл. сольного співу, викл. Бахіна Н.В.)
- Тиха Дарина (6 кл. сольного співу, викл. Бахіна Н.В.)

Лауреати II ст. :

- Доренська Анжела (2 кл. скрипки, викл. Пономарьва Н.В.)
- Піхтерьов Андрій (6 кл. гітари, викл. Анісімов Є.Є.)

Лауреати III ст.:

- Голубоцька Вікторія (2 кл. сольного співу, викл. Корчака)
- Литвинова Наталія (5 кл. сольного співу, викл. Бахіна Н.В.)
- викладач музично-теоретичних дисциплін Воробйов С. Л.

Дипломанти I ст. :

- Двуречанський Ростислав (2 кл. ф-но, викл. Чакова М.А.)
- Голубоцька Віка (5 кл. скрипки, викл. Пономарьова Н.В.)
- Тернова Ксенія (5 кл. ф-но, викл. Галушко Г. А.)

Дипломант II ст. :

- Двуречанська Поліна (2 кл. ф-но, викл. Чакова М.А.)

Дипломанти III ст.:

- Цегельник Вікторія (3 кл. ф-но, викл. Мазанік Т.Ю.)
- Хацько Павло (2 кл. ф-но, викл. Мазанік Т. Ю.)
- Коловоротна Ліза (1 кл. ф-но, викл. Янова І.І.)
- Куліков Ілля (5 кл. акордеона, викл. Мохнатова І.Г.)
- Сіньковська Уляна (4 кл. ф-но, викл. Андаран Н.Б.)

**Відкритий регіональний конкурс вокалістів «Мистецький арсенал»
(м. Слов'янськ)**

Лауреати II ст.:

- Мельник Лідія (2 кл. вок.-хор. класу, викл. Корчака Е.В.)
- Голубоцька Вікторія (2 кл. вок.-хор. класу, викл. Корчака Е.В.)

Лауреат III ст. :

- Макаров Олександр (2 кл. вок.-хор. класу, викл. Корчака Е.В.)

**Відкритий обласний фестиваль-конкурс української музики
«Карабиць-Дебют» (м. Торецьк)**

Лауреати III ст.:

- Тернова Ксенія (5 кл. ф-но, викл. Галушко Г.А.)
- Єнікеєв Данило (5 кл. ф-но, викл. Чакова М.А.)

**Всеукраїнський фестиваль-конкурс мистецтв «Соняшник»
(м. Київ)**

Лауреат II ст.– Жученко Олександра (5 кл. ф-но, викл. Чакова М. А.)

Всеукраїнський мистецький конкурс «Різдвяні мініатюри» (м. Київ)

Лауреат II ст. –Тернова Ксенія (5 кл. ф-но, викл. Галушко Г.А.)

Проблеми, що відчуває заклад:

- будівля потребує капітального ремонту, а саме: заміна системи електропостачання, опалювальної системи, утеплення фасаду (заміна вікон, даху, вхідних дверей) - благоустрій прибудинкової території;
- оновлення меблів;
- придбання нових інструментів;
- типові навчальні плани виконуються лише на 57,83%;
- заклад потребує оновлення кадрового потенціалу.

Заклади культури клубного типу

Заклади культури створюють сприятливі умови для розвитку народної творчості; сприяють створенню позитивного іміджу Лиманської об'єднаної територіальної громади; формують партнерські стосунки закладів культури з установами, підприємствами, громадськими організаціями; відроджують та популяризують народні традиції та обряди, а також сучасні культурні надбання; співпрацюють з іншими закладами, творчими організаціями

Кількість клубних формувань **195** з них **124** дитячих, учасників формувань – **1790** з них дітей **1224**. Три колективи з званням «народний». Один танцювальний колектив зі званням «вразковий». Народних умільців **142** з них **2** дітей.

На засіданнях Ради відділу культури і туризму розглядалися питання згідно затвердженого плану.

Методичні дні

22 березня 2018 року

1. Важливі події:
 - до 80-річчя з Дня народження видатного діяча, Героя України В. Чорновола (інформаційне повідомлення, відеофільм)
2. Звіти, плани, ліміти на комунальні послуги.
3. Техніка пожежної безпеки. Питання з охорони праці. Ведення журналу реєстрації інструктажів.
4. Обмін досвідом роботи «Участь аматорських колективів в конкурсах, фестивалях».
5. Пропроведення:
 - I відбіркового туру фестивалю дитячої творчості «Джерело талантів» уквітні.
 - II туру фестивалю дитячої творчості «Джерело талантів» - 5 травня.
 - Дня Європи в м. Покровськ (12.05.2018р.)
 - Свята Вишиванки – 17.05.2018
6. Організаційні питання. Різне.

19 липня 2018 року

1. Про проведення днів сіл та селищ. Фінансування заходів.

2. Про проведення регіонального етапу Всеукраїнського огляду-конкурсу клубних закладів у сільській місцевості.
3. Організаційні питання.Різне.

13 вересня 2018 року

1. Важливі події:
 - до 85-річчя Голодомору в Україні
 - до 80 річчя Терору
2. Підсумки I (регіонального) етапу Всеукраїнського огляду-конкурсу клубних закладів у сільській місцевості та II – Обласного етапу Всеукраїнського огляду-конкурсу клубних закладів у сільській місцевості.
3. Участь у загальноміських святах та обласних заходах аматорських колективів клубних закладів за 9 місяців.
4. Обмін досвідом роботи «Заходи з національно-патріотичного виховання».
5. Підготовка документів, матеріалів до здачі архів.
6. Про проведення атестації клубних працівників.
7. Про проведення Днів сіл та селищ (обмінні концерти).
8. Організаційні та профспілкові питання.Різне.
 - графіки роботи та клубних формувань

1 грудня 2018 р.

1. Питання на атестацію.
2. Звіти за 2018 рік. (складання графіку (20,21,22 грудня)).
3. Анкети на кращих народних майстрів.
4. День народження та ювілеї працівників.
5. Посвяту культпрацівники.
6. Вручення свідоцтв про проходження курсів підвищення кваліфікації.

Протягом 2018 року проводилося стажування нових клубних працівників згідно 5-ти денної програми стажування на базі організаційно-методичного відділу (ЦКД ім. Горького).

Загальний обсяг фінансування та касові видатки на заклади культури у 2018 р. склав 6 754,563 тис грн. .

Надання платних послуг клубними закладами склали 147,8 тис. грн.

Платні послуги складаються з оплати за навчання в хореографічній студії «Каприз» 63,0 грн. на місяць; з оренди приміщень (тимчасових та постійних), проведення дискотек, проведення святкових концертів.

Протягом 2018 року пройшло 2 ремонти _ капітальний ремонт будівлі центру культури і дозвілля села Рубці з використанням заходів термомодернізації (1417,2 тис. грн.) та реконструкції покрівлі сільського будинку культури селища Нове (656, 4 тис.грн).

Придбано: комплект музичної апаратури для МБК «Зеленоклинський»на суму 121,6 тис. грн.; ноутбуків з операційнимисистемами для МБК смт Зарічне,МБК «Зеленоклинський» , оверлоку , вишки-тури для ЦКД ім..Горького, кондиціонерів для класів хореографії ЦКД с.Рубці, ЦКД ім.Горького, СБК с.Крива Лука на суму 48, 6 тис.грн, проектору для МБК «Зеленоклинський» та екрану на тринозі, також здійснювалися поточні видатки.

Для проведення семінарів та методичних днів робітників культури ЦКД ім. Горького разом із **соціальними партнерами** проводили спільні програми :

- Центром позашкільної роботи – День захисту дітей, День міста, відкриття міських ялинок;
- закладами соціальної сфери – центру реабілітації дітей інвалідів і центру соціально – психологічної реабілітації в м. Лиман-спільні заходи - Дня Святого Миколая, Новорічневидовище;
- з клубом творчої інтелігенції – **«Чарівниці»** на базі ЦКД ім. Горького;
- працівниками центральної бібліотечної системою, музичної школи – спільний семінар, а також сумісні заходи;
- народним краєзнавчим музеєм – мітинги, зустрічі;
- міським центром зайнятості – **«Ярмарку професій»**;
- Радою ветеранів війни, праці та Збройних Сил України - зустрічі, концерти та мітинги до знаменних дат.

Робота клубних закладів була спрямована на виконання державних, соціальних програм, пошук інноваційних форм культурно-дозвілєвої діяльності. Протягом 2018 року були проведені різні за формою та тематикою КДД. Загальноміського, державного значення, пам'ятні дати. Заходи на рік планувалися враховуючи основні заходи обласного управління культури та туризму, ДОНМЦК та « Програми відзначення державних та професійних свят, ювілейних дат, проведення фестивалів, конкурсів та інших театралізованих, видовищних, культурних, масових заходів» Відвідувачами заходів клубних закладів стали місцеве населення Лиманської ОТГ та переселенці за різними віковими та соціальними категоріями - 94654 особи, з них дітей – 35232 особи.

Найбільш знаковими заходами Лиманської ОТГ стали:

До Дня Соборності України:

В ЦКД ім. Горького відбувся тематичний концерт «Соборна Україна». За традицією він проходить у літературно-музичній вітальні і носить характер літературно-музичних композицій. Після концерту присутні вшанували пам'ять загиблих учасників АТО за соборну та незалежну Україну покладанням квітів до пам'ятних плит загиблим учасникам АТО.

На заході присутні учні гімназії, громадськість, секретар міської ради Каракуц Т.Ю., керуючий справами виконкому Малий Р.О., заступник міського голови Гамаюнова Ю.М., начальник відділу культури і туризму Роменська Н.В., представники закладів та організацій.

До Дня визволення міста від нацистських загарбників:

Відбувся гала – концерт переможців фестивалю народної творчості «Наші таланти тобі, Україно» до 74-ої річниці визволення міста Лиман від фашистських загарбників. Які подарували свою майстерність мешканцям міста та переселенцям.

До Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав:

Цей захід проходив у сквері воїнів-інтернаціоналістів (м-н «Південний»). Цього року він відбувся під гаслом «Славимо подвиг і мужність». На заході були присутні –воїни-афганці та мешканці громади. Перед присутні виступив голова ради ветеранів Риков А.Б. На заході пролунали тематичні вірші, які написав депутат міської ради Афонін Ю.А., присутнім на заході матерям загиблих афганців міський голова вручив подарунки та квіти. Проїшла хода учнів ЗОШ під хвилину мовчання з запаленими свічками.

До свята Масляної

Свято Полуниці

9 червня 2018 року о 10.00 год. пройшло свято Полуниці. У цьому році свято відзначалося у «полуничній столиці» - селищі Ярова. На свято завітали мешканці Лиманської ОТГ. Свято відкрив селищний староста О.М.Богуславський. Від Лиманської міської ради виступив Лиманський міський голова П.Ф. Цимідан. Свято проводили чотири «Полунички». В ході заходу лунали пісні і танці від учасників художньої самодіяльності клубних закладів Лиманської ОТГ. Також пройшла ігрова програма. Переможці конкурсів отримали призи.

У продовж всього свята проходили:

- ПОЛУНИЧНА ЯРМАРКА;
- дитячі, спортивні ігри та атракціони;
- козацький куліш, різноманітна їжа та напої;
- виставка та святковалотерея;
- майстер-класи та багато інших цікавих розваг!

Також проходили різноманітні конкурси з призами та подарунками:

«Краща полуничка виросла на моїй грядці»,

Конкурс страв з полуниці «Смак літа»,

Фотоконкурс «Я люблю полуницю».

До 85-річниці жертв Голодомору 1932-33 років в Україні:

У Пам'ятного Знаку жертвам Голодомору пройшов мітинг «Вогонь скорботи в серці на віки». Біля Пам'ятного знаку встановлено Державний Прапор України, прапор Донецької області, прапор Лиманської ОТГ. Перед початком заходу лунає траурна музика в запису. Біля підніжжя Пам'ятного знаку на чорній тканині лежить хліб, колоски, калина.

На майданчик виходить ведуча. Лунає Гімн України. До слова були запрошені голова Донецької обласної державної адміністрації, керівник обласної військово-цивільної адміністрації Олександр Куць, Лиманський міський голова Петро Цимідан, завідувача міським народним краєзнавчим музеєм Тетяна Іваненко. Далі пройшла інсценізація. (Звучить музика «Бразильська Бахіана» Е. Вілла-Лобос, на фоні якої, на майданчик вийшла Скорбота в довгому чорному плащі, зі спущеним на очі капюшоном, а за нею, як привиди, виходять діти в полотняних сорочках, хустинках, зі шматками сухого хліба в руці. Хліб тримали, наче свічку. Після їх слів інші діти (7 чол.) в образі янголят (з німбами на голові і в білому вбранні) з чорними кулями, з підсвіткою, а той, хто посередині з 2 синіми кулями у формі цифр «33» вийшли клином та на словах ведучої, запустили у небо ці кульки.)

Проїшла хвилину мовчання.

Після хвилини мовчання отець Михаїл - клірик храму Святого Юрія Переможця Української Православної Церкви Київського Патріархату провів панахиду.

Всі присутні приєдналися до Всеукраїнської акції «Запали свічку» і поклали до Пам'ятного знаку свічки та квіти. В цей час лунав церковний дзвін у запису.

До річниці з дня народження Т.Г.Шевченко:

В березні пройшов міський конкурс читців «Шевченкове слово у серці моєму». В конкурсі прийняли участь 6 закладів культури. Розподіл зайнятих місць – 1 місце – Котлярова Вікторія, 2 місце – Кобцев Іван (ЦКД ім. Горького, керівник Зінчук В.О.), 3 місце – Демченко Марина (ЦКД с. Ставки – керівник Пелипенко Т.О.). Інші учасники отримали, як і призери – диплом з номінації та подарунки. Найстарший учасник конкурсу Робес Анатолій Федорович, якому в цьому році виповнюється 77 років. На конкурсі лунали вірші Т.Г.Шевченка. На конкурсі були присутні керівники гуртків, де займаються учасники, мешканці міста.

День Перемоги над нацизмом у Другій Світовій війні

Біля меморіалу «Батьківщина-Мати» (м-н Південний) пройшов мітинг та покладання квітів. Учасники мітингу: керівництво Лиманської міської ради; ветерани Другої світової війни, Збройних Сил України, праці; представники Слов'янського об'єднаного військового комісаріату; учнівська молодь навчальних закладів, громадськість, ЗМІ, представники організацій, підприємств, закладів, жителі Лиманської ОТГ. Члени Президії, несли кошики з квітами і стали на майданчик для Президії. Попереду них йшли учні Лиманського ПТУ з гірляндою. Пролунав Гімн України. До слова були запрошені Лиманський міський голова Цимідан П.Ф., голова міської ради ветеранів війни, праці та Збройних Сил України Морозова Л.І., представник Лиманської ОТГ Хунов А.І., військовий комісар Слов'янського об'єднаного військового комісаріату Балан Д.Б. та завідувача міським народним краєзнавчим музеєм Т.П. Іваненко. Пройшов блок театралізації «Скорбота». Після чого соліста ЦКД ім. Горького Євгенія Давиденко виконала пісню «А мати жде». Хвилиною мовчання вшанували пам'ять загиблих у Другій світовій війні. Ірина Ковальова виконала пісню «Свіча». Пройшов блок театралізації «Спогади тих часів». Зразковий хореографічний колектив «Каприз» виконав танець під інструментальний мінус «Смуглянки». Дві дівчинки прочитали вірші та подарували квіти ветеранам, після чого до них приєдналися всі присутні на площі. А на завершенні мітингу солістка вокальної студії «Соло-плюс» (керівник І.В.Дегтярьова) Дар'я Бондаренко виконала пісню «День Перемоги» з репертуару Е.Скиданової. На останньому куплеті до солістки приєдналися учасники святкового мітингу, тримаючи в руках повітряні кульки у кількості 73 штук, які наприкінці пісні випустили у повітря.

До Дня вишиванки :

Від скверу ім. Л.Д. Кизима розпочалася вишивана хода, у якій прийняли участь представники організацій, підприємств, закладів, учні шкіл міста, які рушили до майдану навпроти адмінбудівлі міської ради. Після чого о 12.30 в концертній залі ЦКД ім. Горького розпочався святковий концерт. До слова був запрошений міський голова П.Ф. Цимідан. У концертній програмі прийняли участь учасники художньої самодіяльності ЦКД ім. Горького, СБК с. Нове, МБК «Зеленоклинський», учні та викладачі музичної школи

Фестивальна Лиманщина

Незмінною доброю традицією на Лиманщині є проведення:

- фестиваль дитячої творчості «Джерелоталантів».

- фестиваль народної творчості «Пісня нас з'єднала».
- Відкритий міський літературно-мистецький огляд-конкурс «Таланти Лиманщини»
- Міський дитячо-юнацький культурно-мистецький фестиваль «Лиман – це частина Європи».

Гала концерти переможців відбулися на святкування Міжнародного дня захисту дітей, Дні міста та під час урочистостей на День визволення міста від нацистських загарбників.

Кожного року хореографічна студія «Каприз» та вокальна студія «Соло-плюс» проводять творчі звіти.

До Дня визволення населених пунктів Лиманщини від сепаратистських збройних формувань

Пройшов мітинг до 4-ї річниці визволення міста від збройних сепаратистських формувань. До слова була запрошена секретар Лиманської міської ради Т.Ю. Каракуц. Пройшла хвилина мовчання. Солістки вокальної студії «Соло-плюс» В.Зінчук, І.Ковальова та дует «Соло-плюс» виконали пісні, а зразковий хореографічний колектив «Каприз» виконав танок «Діти, за мир у всьому світі». Були покладені квіти до меморіальних дощок.

До Дня Прапора та Незалежності України:

I блок заходу – був приурочений урочистому підйому Державного Прапора України та Прапора міста. Слово для привітання було надано секретарю Лиманської міської ради Т.Ю. Каракуц.

II блок заходу – літературно-музична композиція «Ми вдячні Богові та долі за гарне свято – свято долі» за участю учасників художньої самодіяльності ЦКД ім. Горького. На останньому номері – по завершенню хореографічної композиції – «Мир над Україною» Зразкового хореографічного колективу «Каприз», в небо підіймається жовто-синя гірлянда з Прапором України. Наприкінці заходу пройшла церемонія вшанування пам'яті загиблих під час антитерористичної операції військовослужбовців Збройних Сил України.

До Дня міста Лиман:

Святкування Дня міста Лиман 8 вересня розпочалося о 10.00 годині в сквері ім. Л.Д Кизима (Центральний мікрорайон міста), де розташувались виставки та «Лиманський ярмарок»: виставка-розпродаж птахів та тварин, презентація виробів «Донецький куркуль». Працювали курені «фермерських господарств» з національною кухнею, була святкова торгівля та куліш, який безкоштовно пригощали мешканців пожежно-рятувальний загін №21 ГУ ГСНС України в Донецькій області; виставка-продаж продукції місцевих виробників, агропромислових підприємств, а також пройшла ярмарка-фест « Кураж-базар»:

«Руки, що вмють творити» - декоративно-прикладне мистецтво.

«Скарби, що відкриті людям» - художні експозиції.

«Вишиванка – це світ краси і фантазії» - святкова інсталяція.

«Майстри Лиманщини» - майстер-класи.

Для дітей встановили атракціони: батут, карусель.

Відділ національно-патріотичного виховання молоді та спорту організували спортивно-розважальну зону «Сила нації».

Працівники клубних закладів МБК «Зеленоклинський» та ЦКД с.Рубці провели конкурс на кращу українську пісню «Співає Лиманщина» на імпровізованому українському подвір'ї «У Господарів». Переможницею стала учениця міської гімназії Дарина Тиха, яка отримала цінний подарунок – блендер. Інші учасники отримали втішні подарунки.

Співи, танці, ігри, забави – всі ці заходи пройшли на імпровізованому українському подвір'ї, а пригощали учасників українськими смаколиками – пирогами, варениками та млинцями.

В дитячому містечку розваг пройшла ігрова програма «Сміхоленд», виставка дитячої творчості вихованців Центру позашкільної роботи.

Урочиста офіційна частина пройшла у бюста земляку-космонавту Л.Д.Кизиму, яка розпочалася з хореографічної композиції «Мир над Україною», яку виконали ЗХС

«Каприз» ЦКД ім. Горького.

Лунає Гімн України. До вітального слова були запрошені Лиманський міський голова Петро Федорович Цимідан, народний депутат України Костянтин Володимирович Матейченко. Після поздоровлення мешканців зі святом, міський голова урочисто вручив рішення про присвоєне звання «Почесний громадянин Лиманської об'єднаної територіально громади», стрічку зі званням та квіти Олексію Олексійовичу Рокочому – начальнику відділу національно-патріотичного виховання молоді та спорту Лиманської міської ради, який в свою чергу разом з міським головою вручив почесні грамоти міської ради та подяки громади за багаторічну сумлінну працю, особистий вагомий внесок у розвиток сфери фізкультури та спорту Лиманської ОТГ та з нагоди Дня фізичної культури та спорту тренерам-викладачам, голові Лиманської міської організації ВТСТ «Колос» та директору ДЮСШ м.Лиман.

Лиманці зустріли на сцені гордість міста – переможців конкурсу «Людина року 2018», який пройшов 6 вересня 2018 року, з 12 номінацій, які висловили лиманцям свої побажання з нагоди Дня міста та випустили у небо голубів, як символ миру, достатку та любові.

Гімном Лиману (виконав соліст ДНТ локомотивного депо Віктор Саржеський) розпочалася святкова концертна програма, в якій взяли участь переможці дитячої творчості та народної творчості. Під час виконання Гімну учасники ЗХС «Каприз» із кольорової тканини виклали Прапор міста.

Лиманців порадувало неординарне шоу, яке показали роботи та два ангели – живі фігури (м. Дніпро). Всі бажаючі з ними фотографувались безкоштовно. Під час проведення концертно-розважальної програми в небо було запущено «Серце» - гелеві кольорові кулі. А наприкінці – «пушка» випустила в небо кольорове конфетті.

Програма тривала з 10 до 14 години.

На ФСК «Локомотив» (мікрорайон «Південний») пройшла спортивна програма: змагання з різних видів боротьби. Переможців нагородив Лиманський міський голова П.Ф.Цимідан. Були організовані дитячі атракціони, батут з міста Кременчук та Лиман. Міський голова Петро Федорович звернувся до присутніх з вітальним словом.

Під час проведення Гала-концерту «Таланти твої, Лиман» на великій сцені виступили кращі солісти та колективи клубних закладів міста. Також мешканців міста порадували виступи «зіркових гостей»: супер фіналісти шоу «Х-Фактор» Олег Кензов та Олена Зуєва, молодіжні гурти: «Оріум» та «Action». Ведучим свята був капітан команди КВК «Одеські Манси» Сергій Середа. А закінчилось свято - святковою дискотекою о 23.00 год.

До Дня Збройних Сил України

У приміщенні Шандриголівської школи пройшли святкові вітання представникам ЗСУ «Повага та шана вам». Під маршову музику до зали ввійшли військові, діти зустрічали їх оплесками. Дівчина в українському костюмі вручила коровай представнику ЗСУ. На початку заходу лунав Гімн України. До присутніх військослужбовців з вітальними словами звернулися: Лиманський міський голова П.Ф.Цимідан, староста Шандриголівського старостинського округу О.М.Сиротенко, а також головний спеціаліст відділу національно-патріотичного виховання сім'ї молоді та спорту управління освіти, молоді та спорту Р.В. Кривинець, котра передала військовослужбовцям листівки від школярів Лиманської ОТГ.

В пам'ять про мирних мешканців і військовослужбовців ЗСУ, які загинули на сході нашої країни, була оголошена хвилина мовчання.

Учасники художньої самодіяльності ЦКД ім. Горького, Міського будинку культури «Відродження» та «Сучасник» смт Дробишеве, Сільського будинку культури с. Шандриголове подарували присутнім свої виступи.

З відповідним словом звернувся представник ЗСУ Роман Миколайович.

На згадку про зустріч були зроблені фото на згадку біли стенду пам'яті та на ганку школи.

До Дня сухопутних військ

У приміщенні сільського будинку культури с. Шандриголове пройшов концерт до Дня сухопутних військ України. До вітального слова були запрошені перший заступник Лиманського міського голови Ю.А.Драч. Далі пройшла концертна програма за участю учасників художньої самодіяльності ЦКД ім. Горького, СБК с. Шандриголове, МБК «Зеленоклинський», МБК «Відродження» та смт Дробишеве.

До Новорічних свят:(міських)

У мікрорайоні «Центральний» відкрилась міська новорічна ялинка. Подія 19.12.2018 традиційно припала на день Святого Миколая — свята з особливою атмосферою добра, чарівництва та очікування дива.

22.12.2018 відбуло відкриття міської ялинки у мікрорайоні «Південний».

Зі святом присутніх привітала заступник міського голови Юлія Гамаюнова.

Відкриття новорічної ялинки пройшло під театралізовану постанову, яку підготували працівники Центру позашкільної роботи та ЦКД ім. Горького. Виступи творчих колективів громади подарували присутнім добрий настрій. Дітлахів міста розважали колективними іграми та загадками. На сцені з'являлись Дід Мороз, Снігуронька, клоуни, Ялинка, Зима, Ведмеді, Святий Миколай, а також символи свята - Собака та два поросятка (мама та дитинка).

В ЦКД ім. Горького для дітей міських закладів освіти: ЗОШ №2, ЗОШ №3, гімназії – учнів початківців та середніх класів; дитячого притулку та центру психологічної реабілітації дітей-інвалідів була проведена новорічна вистава та новорічний концерт «Час казки». В театралізації прийняли участь учасники театральної дитячої групи, у святковому концерті – зразковий танцювальний колектив «Каприз», Центр танцювальних мистецтв «Данс-мікс», вокальна студія «Соло-плюс».

Для дітей дошкільного віку був проведений ранок «Поросяті радощі». Дійові особи: Вовк, Собака, Півень, Сніговик, а також Дід Мороз та Снігуронька, які допомагали дітям, врятувати маленьке Поросятко. Їм допомогли зразковий танцювальний колектив «Каприз» та вокальна студія «Соло-плюс».

Іноваційні форми роботи клудних закладів

Благодійний концерт-акція «Тепло душі» (разом з Товариством Червоного Хреста).

Захід пройшов у квітні на підтримку земляків переселенців і нужденних місцевих жителів.

Перед початком заходу в фойє були встановлені скарбнички для збору коштів; працювали волонтери для збору речей, які були у вживанні, постільну білизну, гігієнічні засоби, канцелярські вироби, продукти харчування.

А також була організована виставка-розпродаж майстринь вишивки Діденко Л.Г., картини бісеронизання Лінник Л.Б., вироби зі стрічок (канзаши) Яковенко Олени, кукли-мотанки, поробки для побуту, «ловець снів» Чупрова Олена.

Присутні мали можливість придбати марки Червоного Хреста. Перед початком концерту транслювався відеоролик «Людина починається з добра». Ведучі розповіли про діяльність Лиманської міжрайонної організації Товариства Червоного Хреста. Перед початком концерту виступила заступник міського голови Гамаюнова Ю.М. В концерті прийняли участь танцювальний колектив «Каприз» (керівник Резванова К.В.), вокальна студія «Соло-плюс» (керівник Дегтярьова І.В.), школа танцювальних мистецтв «Данс-мікс» (керівник Зінчук В.О.), ведучі концерту учасники клубу ведучих

«Антраж».

Протягом концерту були тематичні та мальовничі слайди та відеоролики для концертних номерів. По закінченню було оголошено, що протягом цієї акції було зібрано коштів більше 3000 грн.

Презентація Іспанії на Дні Європи у м. Покровськ.

Святкування розпочалося об 11 годині святковою ходою. Учасники, тобто делегації міст-учасників 27 країн на чолі з очільником області, вбрані в національну символіку чи костюми країн, які вони представляють на святі, пройшлися великою ходою вуличками міста. Центр міста, площа Шибанкова в цей день перетворилась на пункт збору веселих, кмітливих, позитивних людей та зібрала у собі повітряні кульки та персонажів мультфільмів, коміків та різноманітні атракціони.

Після святкової ходи розпочалась велика розважальна програма — концерт, в ході якого присутні слухали поздоровлення послів країн Євросоюзу. Їх привітання на адресу нашої країни з нагоди приєднання до великої європейської сім'ї у н а л и звеликого екрана на площі. Серед поздоровлень уповноважених послів виступали колективи міст-учасників. Вони підготували для глядачів танцювальні та вокальні програми в етнічному стилі країн Євросоюзу.

Відкрили концерт привітні господарі свята — місто Покровськ. Які наприкінці свого виступу представили глядачам шоколадний торт, довжиною майже 3 м.

Лиманщина приїхала на свято передати найкращі традиції Іспанії. Творчі колективи закладів культури ОТГ на головній сцені Дня Європи викликали справжній фурор у глядачів. У виконанні солісток Євгенії Давиденко та Ірини Ковальнової пролунали сучасні іспанські пісні. А Зразковий хореографічний колектив «Каприз» разом з Центром танцювальних мистецтв «Данс-мікс» виконали іспанський танець. Свої роботи представили умільці декоративно-прикладного мистецтва Тетяна Ширшова, Людмила Лінник та інші майстрині, а також художник Микола Корягін.

Свято бульбашок

У вересні дитячі творчі колективи ХС «Каприз», вокальна студія «Соло плюс» разом з центральною міською бібліотекою провели Свято Бульбашок . Відкрили свято театралізованим прологом, який підготувала бібліотека: Кольорові бульбашки вели дійство з машиною, яка випускала бульбашки. Між діями Героїв проходили концертні номери. Була організована торгівля для дітей. Кожен учасник свята отримав мильні бульбашки. Все це проходило за підтримкою ініціативної група міської бібліотеки

«Територія Єднання» в рамках проекту з Міжнародної організації міграції

«Підтримка згуртування та розвитку громад, що зазнали наслідків конфлікту на Донбасі», за фінансовою підтримки уряду Японії.

Дні сіл та селищ

Протягом липня – жовтня 2018 клубними закладами проведені святкові заходи на територіях старостинських округів по відзначенню Днів сіл та селищ. Впродовж концертних святкових заходів нагороджувалися визначні мешканці цих населених пунктів, проводилися конкурси, змагання.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАКЛАДІВ КЛУБНОГО ТИПУ

Будівлі клубних закладів, майже по всій території Лиманської ОТГ, потребують капітальних ремонтів, оновлення музичної апаратури, комп'ютерної та офісної техніки, сценічних костюмів.

Нематеріальна культурна спадщина. Розвиток мережі фольклорних колективів

Фольклорний самодіяльний колектив "Сива зозуленька" Сільського клубу с. Лозове Лиманської ОТГ - є самородком, унікалом, раритетом, якому у 2018 роців и п о в н и л о с ь

63 роки. В репертуарі якого майже 100 пісень. Одна із пісень колективу "Чорна стежечка" якій понад 120 років.

Пісня « ЧОРНА СТЕЖИЧКА» - народилася у с. Лозова, ще наприкінці 1890-х років. Тоді в селі ще не було радіо і люди збиралися після важкої праці на вулиці і співали пісні. **Пісня внесена в реєстр пам'яток нематеріальної культурної спадщини у 2018 році.**

Перші мешканці села від яких почули цю пісню, були дві сусідки – молодиці – Ведь Харитина Іванівна (мати Сафонової Зінаїди Іванівни) та Друзь Олександра (мати Савченко Зінаїди Петрівни).

С 1952-го року , ця пісня, в різні часи , виконувалась в сільському клубі , у виконанні місцевих фольклорних ансамблів «Лозівчанка», «Світанок» та теперішній час народним фольклорним самодіяльним колективом «Сива зозуленька» (керівник Єніна Світлана Іванівна).

ЧОРНА СТЕЖИЧКА

Чорная стежечка до тебе лежить – Зр.

Не можу я милий без тебе прожити.
Піду до ворожки нехай ворожить – 3р.
Яка в мене карта на серці лежить.
Випала карта бубновий валет – 3р.

Ждала , ждала милого , а милого нет
Ой чого ж ти милий до мене не прийшов – Зр.
«Вийшов на крилечко , а дощик ішов.»
Обдурі козаче ти батька свого – Зр.
Я вчора гуляла – дощу не було.
Обдурі козаче ти матір свою – Зр. Ти
вчора проводив подругу мою.
Чорная стежечка до тебе лежить – Зр.
Не можу я милий без тебе прожити.

Основні показники роботи у 2018 році та перспективи розвитку галузі туризму Лиманської міської ради у 2019 році

Маючи ресурсний потенціал, туристична галузь Лиманської об'єднаної територіальної громади виступає одним із факторів зміцнення авторитету Лиманщини, створює імідж, сприяє поповненню місцевого бюджету, зростанню добробуту громадян, збереженню історико-культурної спадщини, традицій та піднесенню духовного потенціалу суспільства.

На виконання наказу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 28.12.2017 № 1902 «Про затвердження плану заходів з реалізації Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року у 2018 році», відділом культури і туризму Лиманської міської ради та відповідальними виконавцями реалізовані та проведені заходи щодо розвитку туристичної галузі у 2018 році.

На виконання заходу за напрямком «безпека туристів» на туристичних об'єктах, у рекреаційних зонах протягом року, на території Лиманської об'єднаної територіальної громади уповноваженими особами ДПРЗ-21 ГУ ДСНС України у Донецькій області проводилась наступні заходи, а саме:

- з додержанням законодавства здійснювався державний нагляд (контроль) за діяльністю закладів оздоровлення та відпочинку незалежно від форм власності та підпорядкування, зокрема, з метою створення власниками безпечних і нешкідливих умов для перебування людей. Особлива увага приділялась стану електрогосподарства, внутрішнього та зовнішнього протипожежного водопостачання, установок пожежної автоматики, шляхів евакуації, забезпеченість первинними засобами пожегогасіння тощо;
- проводились перевірки джерел зовнішнього протипожежного водопостачання об'єктів відпочинку;
- на період функціонування об'єктів відпочинку та оздоровлення був встановлений постійний контроль за дотриманням вимог пожежної та техногенної безпеки;
- проводились заходи щодо виконання в повному обсязі приписів органів державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки та приведення об'єктів у належний протипожежний та техногенний стан;
- були організовані та проведені заходи щодо обладнання і утримання сезонних рятувальних постів та здійснювався контроль за їх діяльністю;
- проводились заходи щодо обстеження дна акваторії пляжів водозахисними групами;

- огляд і очищення водної поверхні;

- прибирання водоростей та очерету;
- витягання сторонніх предметів з водної акваторії;
- не допускалось введення в експлуатацію пляжів (водних об'єктів), місць масового відпочинку на воді та підписання паспортів пляжів (водних об'єктів) без виконання керівниками всіх вимог безпеки, зазначених у Правилах охорони життя людей на водних об'єктах України;
- питання підготовки до відпочинку дітей та дорослих розглядалися на засіданні комісії з безпеки життєдіяльності міської ради;
- з власниками об'єктів відпочинку були укладені угоди щодо обслуговування аварійно-рятувальними службами.

Протягом року на території Лиманської об'єднаної територіальної громади ДПРЗ-21 ГУ ДСНС України у Донецькій області проводилась робота щодо правил поведінки громадян на туристичних об'єктах, у рекреаційних зонах, а саме:

- спільно з засобами масової інформації були проведені рейди по перевірці протипожежного та техногенного стану місць масового оздоровлення дітей і дорослих, з наступним висвітленням результатів у ЗМІ;
- проводилась передача текстів протипожежних застережень, звернень до відпочиваючих через радіовузли дитячих таборів та баз відпочинку;
- організовано розміщення листівок, плакатів на протипожежну тематику на стендах закладів масового оздоровлення та відпочинку дітей і дорослих;
- перед початком оздоровчого сезону проведені інструктажі обслуговуючого персоналу з питань дотримання пожежної безпеки і дій на випадок виникнення пожежі.

Забезпеченням обстеження пляжів комунальної власності перед початком літнього туристичного сезону в Лиманській ОТГ займалися уповноважені представники КП «Лиманський «Зеленбуд». Перед початком літнього сезону підприємство проводило роботи з очищення та завезення піску на пляжі. Систематично проводились роботи з покосу трави, прибирання пляжу від сміття. Укладалися договори на вивезення твердих побутових відходів та на вивезення рідких нечистот. Перед відкриттям пляжів для масового відпочинку населення на території пляжів Лиманщини проводилось повне очищення санітарних зон, повна дезінфекція туалетів, встановлені роздягальні, встановили нові лавочки на пляжах та відремонтували існуючі лавочки, здійснювало їх фарбування, встановлені додаткові урни для сміття.

На виконання заходу за напрямом «**Нормативно-правова база сфери туризму та курортів**» за ініціативи ГО «Центр підтримки громадської активності «Крила» реалізовано проект «Туристична Лиманщина» в рамках проекту «Відновлення врядування та примирення в охоплених конфліктом громадах України», який реалізується ПРООН в Україні за підтримки Швейцарської Конфедерації та Уряду Швеції, а саме створено єдину туристичну інтернет-платформу з використанням сучасних інтернет-технологій, що сприяє промоції та загальній популяризації туристичного потенціалу Лиманської об'єднаної територіальної громади.

Інформація, стосовно проекту «Туристична Лиманщина» розміщена на офіційному сайті Лиманської об'єднаної територіальної громади в розділі Довідник.

Також, у 2018 році в рамках Громадського бюджету за ініціативи ГО «Центр підтримки громадської активності «Крила» був реалізований проект «Громадський простір Криволицький ЕТНОДВІР». Проект «Громадський простір Криволицький ЕТНОДВІР» - створення аутентичного комплексу, для культурного дозвілля

мешканців усіх вікових категорій, соціальної активності (проведення майстер класів, зустрічей, обговорень), популяризації ідеї розвитку села і сільської території.

Одним із об'єктів туристичної інфраструктури Лиманської ОТГ та яскравим прикладом роботи в напрямку привертання туристів до нашої громади та збереження української культурної спадщини являється Народний краєзнавчий музей м. Лиман.

Одна із головних функцій діяльності Народного краєзнавчого музею м. Лиман – це організація виставок – тематичних та творчих. На базі багатьох виставок проводились майстер-класи з різних видів декоративно-ужиткового мистецтва.

Зал природи Народного краєзнавчого музею м. Лиман – місце на території Лиманщини, де збирається і наглядно популяризується інформація щодо природи рідного краю, є джерелом знань, недостатність яких приводить до недбайливого відношення, а інколи, і знищення природних ресурсів.

Інформаційно-історичну функцію виконували створені в музеї експозиції, здебільшого, до значних дат і історичних подій. На даний момент експозиції у залі природи Народного краєзнавчого музею, виготовлені 20 років тому, застарілі, мають непривабливий вигляд, не виконують у повній мірі інформаційної функції та втрачають інтерес увідвідувачів.

Всього в Народному краєзнавчому музеї м. Лиман нараховується 2914 експоната, з яких у 2018 році зібрано 69.

Протягом 2018 року було проведено 90 екскурсій, в тому числі тематичні.

Проведено 28 масових заходів, які проводились з використанням сучасних технічних засобів і були присвячені знаменним датам і визначним подіям.

Народний краєзнавчий музей м. Лиман традиційно бере участь у святкових заходах до Дня міста: організовує виставку картин художників і фото у центрі міста; на різних майданчиках та майстер-класи з різних видів мистецтва.

Покращилась матеріально-технічна база музею: виставочний зал обладнаний новими світильниками, сучасним кріпленням для картин, придбаний проектор на тринозі. Розпочалось переобладнання зали природи - придбана натяжна стеля.

Народний краєзнавчий музей м. Лиман відвідало 2988 чоловік.

Продовжуються екскурсії по маршруту: м. Лиман - с. Крива Лука, де відвідувачі можуть ознайомитися з Українським степовим заповідником НАН України «Крейдова флора». Заповідник є яскравим прикладом зміни рослинності після припинення дії руйнівних антропогенних факторів. На його території значними темпами продовжуються іти процеси відновлення первинних рослинних угруповань.

Щорічно державне підприємство «Лиманське лісове господарство» приділяє увагу рекреаційним заходам. У Лиманському лісництві закладений дендропарк, який можуть відвідувати всі бажаючі, побачити і помилуватися красою природи рідного краю. Для розвитку екологічної культури поведінки людей, як частини загальної культури взаємовідношень людини з людиною та відношення їх до природи, створено еколого - пізнавальні стежки в Ямпільському лісгоспі «Лісове намисто» та Дробишевському лісгоспі під назвою «Лісова палітра». В цих величних своєю красою місцях вже побували сотні гостей з різних областей України. Дендропарк «Мелодія лісу», розташований на території лісництва, став улюбленим місцем відпочинку багатьох поціновувачів природи. Різноманітність рослин, фонтани, штучні водоймища та альтанки для відпочинку, павільйон з мангалом, дитячий майданчик - все це заохочує відвідувачів до активного відпочинку.

На території Лиманської ОТГ представлені та діють такі туристичні маршрути:

1. Сплави на катамаранах по річці Сіверський Дінець:

1.1. м. Святогірськ – с. Щурове – це дводенний сплав натуристичному

катамарані. Довжина маршруту 32 км.

1.2. с. Крива Лука – с. Дронівка - це одноденний сплав на туристичному катамарані. Довжина маршруту 15км.

2. Туристичний маршрут «Лиманський вояж».

Маршрут тура: Джерела мінеральної води в селі Торське – Еколого - пізнавальна стежка «Лісове намисто» в Ямпільському лісництві - Страусина ферма та контактний зоопарк в смт Ямполі - село Крива Лука – село Озерне – заповідник «Крейдова флора».

На території природно-рекреаційної зони «Голубі озера» продовжують свою діяльність два громадські пляжі для вільного доступу громадян, а також пляжі та зони відпочинку, вхід на територію яких платний.

Розвиток туристичної сфери характеризується показниками виконання доходної частини бюджету міста – сплатою туристичного збору. Надходження до бюджету міста коштів від стягнення туристичного збору у 2018 році склали 68,9 тис. грн..

Лиманська об'єднана територіальна громада є однією з найбільших громад в Україні, має потенціал для розвитку туристичної галузі, який характеризується наступними складовими:

- значна концентрація пам'яток історії та архіології;
- розвинута транспортна інфраструктура та вигідне географічне розташування;
- унікальний природний ландшафт;
- належна база для розвитку спортивного туризму;
- якісна сфера послуг і комфортні умови для дозвілля;
- наближеність до інших історико-архітектурних та природних комплексів.

На території Лиманської ОТГ на державному обліку знаходяться 53 пам'ятки історії, з них 2 входять до складу комплексів. Враховано 311 об'єктів археології.

Наявність залізничного вузла, майже 35 тисяч гектар хвощових лісів та 4 тисячі гектар штучних озер та річка Сіверський Дінець, історично склали імідж громади, як одного з центрів оздоровлення та реабілітації населення, де розташовано більше 100 баз відпочинку та дитячих здравниць, санаторій-профілакторій «Щуровський».

Відділом культури і туризму Лиманської міської ради розроблені заходи щодо розвитку туристичної галузі на 2019 рік.

Метою заходів є створення сприятливих умов для розвитку туристичної галузі міста і району, вирішення сучасних проблем туризму.

Основні напрямки та завдання економічного і соціального розвитку галузі туризму на 2019 рік:

- Продовження роботи по вдосконаленню, облаштуванню та розбудови відкритих туристичних маршрутів, а також розроблення нових.
- Розвиток матеріальної бази музею по здійсненню збереження музейних цінностей для організації нових виставок, які принесуть додатковий прибуток.
- Оформлення експозицій Народного краєзнавчого музею м. Лиман, присвячених визначним історичним подіям рідного краю.
- Посилення дозвільної функції музею шляхом удосконалення форм культурно-масової роботи з іншими закладами.

Відділом культури і туризму Лиманської міської ради розроблені технічні завдання до проекту Стратегії розвитку Лиманської об'єднаної громади на 2019 рік.

Одним із розроблених технічних завдань до проекту Стратегії розвитку Лиманської об'єднаної громади на 2019 рік є Проект за стратегічною ціллю розвитку туризму та рекреаційної сфери «Пізнаємо природу, щоб її зберегти». Основна мета проекту – створення сучасного простору з відображенням природи рідного краю, її

«мешканцями» (тваринами, птахами, рибами, тощо), з можливістю використання

інтерактивними засобами, що дозволить відвідувачам залу Народного краєзнавчого музею м. Лиман випробувати свої знання і вміння користуватися дарами природи.

Ключовими заходами програми є:

1. Поточний ремонт залу природи Народного краєзнавчого музею м.Лиман;
2. Придбання матеріалів та обладнання для облаштування Народного краєзнавчого музею м.Лиман.

Реалізація даного проекту зробить зал природи музею більш привабливим і цікавим, значно збільшить кількість відвідувачів і друзів природи, розширить її значення у цій темі, надасть можливість отримати відповіді на запитання стосовно природи, а в цілому – сприятиме дбайливого відношенню до неї, змістовному відпочинку нашим громадянам і гостям міста. Важливо, щоб чудова природа була гідно представлена в музеї. Музей стане одним з найцікавіших туристично- привабливих об'єктів міста Лиман.

Після виконання основних напрямків та завдань Програми очікується збільшення кількості відвідувачів та екскурсантів Народного краєзнавчого музею м. Лиман на 10 відсотків, завдяки урізноманітненню екскурсій.

Також розроблено технічне завдання до проекту Стратегії розвитку Лиманської об'єднаної громади на 2019 рік за стратегічною ціллю розвитку туризму та рекреаційної сфери - «Путівник «Туристичні об'єкти Лиманщини». Мета програми - сприяння культурному та туристичному розвитку громади, пошук та визначення особливостей побуту та привабливих туристичних об'єктів.

Ключові заходи програми:

1. Розробка путівника;
2. Розробка стенду народного промислу;
3. Виготовлення рекламного матеріалу та його розповсюдження;
4. Придбання матеріалів та обладнання;
5. Участь у місцевих та регіональних виставках.

Реалізація даного проекту підвищить рівень співпраці влади та громадськості, популяризує туризм Лиманщини, ознайомить жителів міста та гостей з туристичним потенціалом Лиманщини.

В 2019 році планується проведення інвентаризації об'єктів туристичної інфраструктури Лиманської ОТГ та оновлення бази туристичних об'єктів.

З метою розвитку туристичної галузі на 2019 рік планується наступне:

1. Створення мережі Зелених шляхів поблизу НПП «Святі Гори», заповідника «Крейдова флора» через Лиманське лісництво, їх маркування та ознакування. Зелені шляхи мають проходити вздовж природних коридорів, історичних торгових шляхів, рік, залізниць. Вони є основою для реалізації місцевих ініціатив соціального характеру і пов'язані з охороною природи та ландшафтів, збереженням культурної спадщини, розвитком екологічного туризму, малого та середнього бізнесу, зокрема в сільських територіях.
2. Підготовка та облаштування кемпінгової та пляжної зони в селі Крива Лука на березі Сіверського Дінця. Ініціатива соціального підприємництва у мальовничому селі, яке має природний потенціал. Має на меті організацію тут зручного відпочинку, який поєднає безпосереднє перебування на природі та мінімальний рівень комфорту. До надання туристичних послуг буде залучено мешканців сіла, частина коштів від доходів, буде спрямовано на вирішення інфраструктурних та соціальних проблем села.

3. Використання Громадського простору «Криволуцький ЕТНОДВІР», як місця для громадських обговорень, стратегічного планування, проведення культурних та мистецьких заходів, прийому гостей з інших громад, що підвищить рівень згуртованості в громаді, сприятиме популяризації ідеї просторового розвитку сільської території та сприятиме формуванню привабливого туристичного іміджу Лиманської ОТГ.

Висновки

У 2018 році відділ культури і туризму Лиманської міської ради з усіма йому підпорядкованими закладами культури працював у повному обсязі, всі заклади культури функціонують. Проводились заходи з національно-патріотичного виховання, вшановувалися пам'ятні дати, заходи по збереженню навколишнього середовища, розважальні, спортивні, заходи із духовного розвитку та збереження культури у громаді, вшанування учасників АТО. Проводиться велика кількість заходів, як для мешканців громади, так і ВПО. Збережена бібліотечна система, що дозволяє мешканцям сіл і селищ регулярно відвідувати бібліотеки.

Проведено капітальний ремонт центру культури і дозвілля с.Рубці з заходами термомодернізації, реконструкцію покрівлі селищного будинку культури сел.Нове, виготовлена 1 проектно-кошторисна документація та отримано позитивний експертний звіт, оновлювалась матеріально-технічна база по закладам культури.

Першочерговими завданнями відділу культури і туризму Лиманської міської ради і надалі залишаються:

- виконання технічного завдання до проекту Стратегії розвитку Лиманської об'єднаної громади на 2019 рік за стратегічною ціллю розвитку туризму та рекреаційної сфери - «Путівник «Туристичні об'єкти Лиманицини»;

- виконання технічного завдання до проекту Стратегії розвитку Лиманської об'єднаної громади на 2019 рік Проект за стратегічною ціллю розвитку туризму та рекреаційної сфери - «Пізнаємо природу, щоб її зберегти»;

- проведення капітальних та поточних ремонтів в закладах культури;

- зміцнення та оновлення матеріально-технічної бази закладів культури;

- підтримка мистецької творчості, яка забезпечує якісний рівень національної культури та культури Лиманської об'єднаної територіальної громади;

- продовження роботи по забезпеченню закладів комп'ютерною та офісною технікою, підключення до мережі «Інтернет»;

- розширення переліку платних послуг, залучення коштів спонсорів, пошук недержавних джерел фінансування.

Начальник відділу

Н.В.Роменська